

1. Kokkolan seudun omaishoitajat ja läheiset ry

Kokkolanseudun Omaishoitajat ja Läheiset Ry on vuonna 1997 perustettu yleishyödyllinen, taloudellista voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka tavoitteena on valvoa omaishoitajien etua ja tukea heidän jaksamistaan omaishoitotyössä. Yhdistyksen sääntöjenmukainen toiminta-alue on koko Keski-Pohjanmaa. Käytännössä yhdistys toimii kuitenkin pääsääntöisesti Kokkolan ja Kannuksen kaupunkien alueella. Kokkolassa on asukkaita on 46 260 (syyskuu 2011), vuoden 2010 lopussa omaishoidon tuki oli myönnetty 381 henkilölle. Kannuksessa asukkaita on hieman alle 5 737 (syyskuu 2011), joista omaishoidontuen saajia on 72 henkilöä.

Yhdistyksen toiminnan tavoitteena on parantaa pitkäaikaissairasta, vammaista tai vanhusta kotona hoitavien omaishoitajien asemaa, tukea heitä sekä olla mukana kehittämässä omaishoitajille ja heidän hoidettavilleen suunnattuja palveluita ja tukitoimia toiminta-alueella. Päämääränä on vanhusten ja vammaisten kotihoidon tukeminen, omaishoitajien hyvinvoinnin kohentaminen sekä omaishoitajien syrjäytymisen ehkäiseminen. Näiden tavoitteiden toteuttamiseksi yhdistys tekee viranomaisille esityksiä ja aloitteita omaishoitajien elinolojen ja elämänlaadun parantamiseksi, harjoittaa tiedotus- ja koulutustoimintaa, antaa ohjausta ja neuvontaa, järjestää erilaisia ryhmiä ja kerhoja, leirejä, lomiamatkoja ja muuta virkistystoimintaa. Toiminnan toteuttaminen mahdollistetaan hakemalla avustuksia ja toteuttamalla erilaisia projekteja. Kokkolan seudun Omaishoitajat ja Läheiset Ry toimii aktiivisesti omaishoitajien ja heidän läheistensä puolesta. Yhdistys ajaa omaishoitajien asiaa niin paikallisella kuin valtakunnallisellakin tasolla (valtakunnallinen Omaishoitajat ja Läheiset liitto Ry).

Tulevalla toimintakaudella yhdistys pyrkii verkostoitumaan entistä laajemmin ja tekemään monipuolista yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa omaishoitajien aseman ja hyvinvoinnin parantamiseksi. Vuoden 2011 aikana on Kokkolan kaupungissa ollut huolestuttavana kehityksenä se, että omaishoidolle varatut määrärahat ovat olleet aivan

riittämättömät. Raskasta arkea elävät omaishoitajat ovat jääneet vaille omaishoidontukea määrärahojen puutteen vuoksi, vaikka olisivat olleet siihen oikeutettuja hoidon sitovuuden ja vaativuuden perusteella (lautakunnan asettamat kriteerit täyttyvät). Lisäksi alle 3-vuotiaiden kotihoidon tuen piirissä olevien lasten osalta omaishoidontuen myöntämisen soveltamisohje on palautettu uuteen valmisteluun. Kaupungin linjaushan on ollut, että alle 3-vuotiaien lasten hoidosta ei ole maksettu omaishoidontukea, jos heille maksetaan muuta kotihoitoon oikeutettua tukea. Vaasan hallinto-oikeus on kuitenkin v. 2011 todennut, että ikä ei saa rajoittaa omaishoidon tuen myöntämistä, jos kriteerit täyttyvät.

Omaishoitajien vapaan toteutumisessa on myös paljon parannettavaa, sillä Kokkolassa vain n. 30 % omaishoitajista käyttää tämän lakisääteisen oikeutensa, vaikka monet hoitavat läheistään jaksamisensa ääri rajoilla. Lakisääteisen vapaan toteutumista rajoittaa mm. ympärivuorokautisten tilapäishoitopaikkojen vähäisyys sekä vaihtoehtoisten hoitojärjestelyiden puute (esim. perhehoito). Toisaalta 1.8.2011 voimaan tullutta mahdollisuutta omaishoitajan vapaan aikaisen hoidon järjestäminen toimeksiantosopimuksella ei ole vielä Kokkolassa otettu käytäntöön. Tätä taustaa vasten yhdistyksellä riittää työsarkaa omaishoitajien edunvalvonnassa, palveluohjauksessa ja jaksamisen tulemisessa tulevien vuosien 2012 aikanakin.

2. Yhdistyksen jäsenistö ja kokoukset

Yhdistyksellä on tällä hetkellä n. 310 henkilöjäsentä ja 8 yhteisöjäsentä, vapaaehtoistyöntekijöitä on noin 25 henkilöä. Tulevalla toimikaudella yhdistys pyrkii tavoittamaan erityisesti lisää yhteisöjäseniä mukaan toimintaan aktiivisella suoramarkkinoinnilla. Myös yhdistyksen toiminnasta kiinnostuneita henkilöjäseniä rekrytoidaan edellisten vuosien tapaan koko ajan lisää.

Vuoden aikana järjestetään sääntömääräisten syys- ja kevätkokousten lisäksi neljä hallituksen kokousta. Tarvittaessa hallitus kokoontuu useammin. Toiminnanjohtaja

osallistuu aina kokouksiin ja muut työntekijät tarpeen mukaan. Tulevana vuonna järjestetään lisäksi jäsenistölle 2 jäseniltaa, joista toinen voi olla samalla yhdistyksen joulujuhla.

3. Toimitilat

Yhdistyksellä on yhteiset toimitilat AKTIVA - ja TOIMIVA - projektien kanssa osoitteessa Isokatu 15 B, Kokkola. Yhdistyksen varoista maksetaan yhden huoneen vuokra. Toimitiloissa olevaa "omaishoitajien olohuonetta" ja keittiötä vuokrataan eri yhdistyksille, oppilaitoksille, yhteistyökumppaneille ja omaishoitajatyössä oleville henkilöille, jotka vierailevat Kokkolassa. Tilojen siivouksesta ja sisustamisesta vastaavat toimistotyöntekijä ja projektityöntekijät. Tilojen kunnossapidosta vastaavat yhdistyksen vapaaehtoiset ja huoneiston omistaja.

Vuoden 2012 aikana päättyvät AKTIVA- ja TOIMIVA hankkeet, päätösseminaari pidetään toukokuussa. Tavoitteena on jatkaa toimintaa AKTIVA- ja TOIMIVA hankkeiden kehittämien toimintamallien mukaisesti. Olemme hakeneet AK- avustusta (kohdennettu toiminta-avustus) raha-automaattiyhdistykseltä, turvaamaan toiminnan jatkumista ja pysyvyyttä tulevaisuudessa. Vertaistukiryhmien kokoon kutsuminen, tilojen varaaminen, asiantuntijoiden saaminen tilaisuuksiin ja koko toiminnan ylläpitäminen ei mitenkään ole mahdollista vapaaehtoistoiminnan avulla. Uupuneilta omaishoitajilta ei voi odottaa jaksamista vaan he tarvitsevat työntekijöiden tukea, huomioimista, muistuttamista ja työntekijän antamalla iloisella ja reippaalla myös asiantuntevalla avulla osoitamme esimerkillämme, että omaishoitajien oma yhdistys ja työntekijät arvostavat heidän tekemäänsä arvokasta työtä läheisensä hyväksi.

Pyrimme vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen saadaksemme jäseniksi muita henkilöitä, jotka kokevat yhdistyksen toiminnan omakseen. Vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen olemme perustaneet työryhmän "Verkkarit" eri järjestöjen edustajista, pohdimme

yhteisesti vapaaehtoistoiminnan kehittämisen ja vapaaehtoisten huomioimisen työmuotoja. Työryhmän tarkoituksena on edistää tukihenkilötoimintaa alueellamme ja järjestää tukihenkilöille virkistystä, sekä vertaistukitoimintaa

4. Työntekijät ja työhyvinvointi

Yhdistyksellä on yksi palkattu toimistotyöntekijä. Yhdistyksen toteuttamissa projekteissa työskentelee 2 kokopäiväistä ja kaksi osa- aikaista sosiaali- ja terveysalan koulutuksen omaava työntekijä. Yhdistyksen toiminnasta aiheutuvat työtehtävät jaetaan projektityöntekijöiden, hallituksen jäsenten ja vapaaehtoistojen kesken.

Yhdistys toimii yhteistyössä Kokkolan kaupungin kanssa järjestämällä kuntouttavaa työtoimintaa. Yhdistys aktivoi kuntouttavan työtoiminnan harjoittelijoita ja omaishoitajia, jotka lähestyvät eläkeikää ja tarvitsevat harjoittelupaikkoja sekä henkilöitä joilla on työkokemuksensa puolesta annettavaa yhdistykselle. Yhdistys toimii myös yhteistyössä alueen koulutusorganisaatioiden kanssa ottamalla mm. sosiaali- ja terveysalan opiskelijoita työharjoittelujaksoille ja tutkimustoimintaan yhdistykseen. Opiskelijoita motivoidaan myös tekemään opinnäytetöitä omaishoitoon liittyen. Myös sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksen projektien ja opiskelijaryhmien kanssa tehdään yhteistyötä ja opiskelijoille välitetään tietoa omaishoitajuudesta.

Yhdistyksen työntekijöille on ostettu työterveyspalvelut Työterveyshuolto Työplussasta Kokkolasta. Työntekijöiden kanssa käydään kerran vuodessa läpi työsuojelu työpaikalla, työturvallisuus ja terveydelle haitallisen häirinnän ja epäasiallisen kohtelun toimintamallit. Kolme työntekijää ja kaksi hallituksen vapaaehtoista ovat suorittaneet AK 1 ensiapukoulutuksen, heillä on voimassa oleva todistus suorituksesta. Kaikille työntekijöille järjestetään kaksi virkistyspäivää (TYKY-toiminta) vuodessa. Lisäksi järjestetään kerran vuodessa yhteinen kehittämisspäivä työntekijöiden ja hallitustoimijoiden kesken.

Yhdistyksen hallituksen jäsenet ja projektityöntekijät osallistuvat Omaishoitajat ja Läheiset Liitto ry:n järjestämille järjestöjen neuvottelupäiville vuosittain. Tilaisuus luo hyviä yhteistyöverkostoja muiden omaishoitajayhdistysten kanssa ja antaa mahdollisuuden vapaaseen seurusteluun Omaishoitajat ja Läheiset Liiton työntekijöiden kanssa. Mahdollisuuksien mukaan vuosittain osallistutaan myös muihin Liiton järjestämiin ajankohtaisiin, alueellisiin koulutuksiin ja mentorointi - tapaamisiin lähialueiden projekti työntekijöiden kesken. Projektityöntekijät osallistuvat vuosittain myös ammattiaan ja työtehtäviään täydentäviin lisäkoulutuksiin.

5. Projektitoiminta

5.1. Meneillään olevat projektit ja hankeyhteistyö

AKTIVA- ja TOIMIVA projektit: Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) rahoitus riittää kattamaan v. 2007 alkaneiden AKTIVA - ja TOIMIVA projektien toiminnan vielä kevätkauden 2012. Projektien päätyttyä toivomme, että saamme myönteisen vastauksen Raha-automaattiyhdistykseltä arvokkaan työn toteuttamiseen. Toiminta jatkuu samassa muodossa matalan kynnyksen paikkana yhdistyksen toteuttamana palveluna omaishoitajille ja läheisille.

OVET- hanke: Yhdistys on tehnyt yhteistyö sopimuksen Omaishoitajat ja Läheiset –Liiton OVET hankkeen kanssa. Hankkeesta saamme OVET- kouluttajakoulutuksen ja sen avulla kykenemme antamaan valmennuskoulutusta OVET mallin mukaan omaishoitajille. Yhdistyksen puheenjohtaja Anna Hakala ja toiminnanjohtaja Kaarina Niemi sekä projektityöntekijät Sari Tuikkanen ja Marjo Salmi ovat suorittaneet kouluttajakoulutuksen. Ensimmäiset koulutettavat omaishoitajat koulutetaan 2011 syksyllä ja jatketaan keväällä 2012 uudella ryhmällä.

VOIMAA VANHUUTEEN- hanke: Yhdistys jatkaa yhteistyötään Kokkolan kaupungin kanssa valtakunnallisessa Voimaa Vanhuuteen ikäihmisten (75+) liikuntaohjelmassa (2010-2014). Yhdistyksemme on mukana Kokkolan työryhmässä yhdistysten edustajana ja Kaarina Niemi on yksi kuntakoordinaattori vs. liikuntatoimenjohtaja Marja-Liisa Tuomiston ja osastonhoitaja Marjo Puution rinnalla. Voimaa Vanhuuteen ohjelman ja TOIMIVA -projektin tiimoilta olemme mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa ikäihmisten liikuntaa edistävää toimintaa ja tapahtumia vuoden aikana. Voimaa Vanhuuteen hankeyhteistyöhön liittyen projektityöntekijä Merja Jokela suorittanut VoiTas – kouluttajakoulutuksen, lisäksi Marjo Salmi ja Jakeline Garzon ovat käyneet Vertaisveturi koulutuksen. Vuoden 2012 aikana järjestetään Vertaisveturi ja Kunnonhoitaja –koulutus omaishoitajille ja muille kiinnostuneille.

VOIMAA VERKOSTA -hanke: Yhdistys on pilottiryhmänä mukana Lounas Hämeen Omaishoitajat ja Läheiset ry:n (Forssa) Voimaa Verkosta hankkeessa, jossa hyvinvointiteknologian (videoneuvottelulaitteisto) avulla ollaan yhteyksissä ja verkottaudutaan omaishoitajiin ja yhdistyksiin ympäri Suomen sekä mahdollistetaan koulutuksiin osallistuminen ilman matkustelua ”omaishoitajien olohuoneesta” käsin. Forssan ja Kokkolan lisäksi laitteet ovat samanaikaisesti käytössä Raahessa ja Haapajärvellä. Laitteet ovat käytössämme maaliskuun 2012 loppuun saakka.

5.2. Suunnitteilla olevat hankkeet

Yhdistys on perustanut työryhmän suunnittelemaan ja kehittämään yhteishanketta Kokkolan Kehitysvammaisten tukiyhdistyksen kanssa. Lisäksi suunnitteluyhteistyö on alkanut Suomen Kinestetiikka yhdistyksen kanssa omaishoitajuuden fyysisyyteen liittyen. Yhteistyöhanke Keski-Pohjanmaan liitolta suunnitellaan haettavan rahoitusta projektille, jossa hyödynnetisiin teknologiaa (matkapuhelin, ATK) omaishoitoperheissä. Omien projektien lisäksi yhdistys pyrkii aktiivisesti linkittymään ja tekemään yhteistyötä muiden yhdistysten ja yhteistyötahojen hankkeiden kanssa, sikäli kun ne sisällöllisesti ja tavoitteiden osalta liittyvät omaan toimintaamme.

6. Yritystoiminta

Yhdistyksen perustama ja omistava sosiaalinen yritys OMA Hoivapalvelu Oy jatkaa toimintaansa ja sen kehittämistä. Yhdistyksessä aloitti uusi toiminnanjohtaja Raija Norppa 1.10.2011. Lisäksi OMA hoivapalvelu OY:ssa on 6 työntekijää jatkuvaluontoisesti ja nelisen työntekijää osa-aikaisesti kerrallaan eli toimintaa pyörittää noin kymmenkunta henkeä. Yrityksellä on oma hallitus ja ohjausryhmä, jotka tukevat yrityksen toimintaa. Yritys toimipaikka on osoitteessa Kustaa Adolfinkatu 3, 67100 Kokkola.

7. Yhdistyksen talous

Taloudellinen tilanne kartoitetaan vähintään neljä kertaa vuodessa ja seurataan talousarvion toteutumista. Tulevallakin kaudella yhdistys järjestää varainhankintaa tehostamalla jäsenhankintaa, organisoimalla myyjäisiä ja arpajaisia sekä ottamalla vastaan lahjoituksia yhdistyksen hyväksi. Kokkolan seurakuntayhtymän yhteiselle seurakuntaneuvostolle on tehty 20 000 €:n toiminta-avustushakemus vuodelle 2012 yhdistyksen perustoiminnan turvaamiseen ja vuokratukustannuksiin. Jäsenmäärän lisääntyessä talouteen on saatu varoja enemmän, talous on vakiinnuttanut asemansa.

Raha-automaattiyhdistyksen myöntämä avustus AKTIVA- ja TOIMIVA-hankkeille käytetään loppuun kevätkaudella 2012. Syyskuussa 2011 on jätetty AK- avustushakemus (kohdennettu toiminta avustus) raha-automaattiyhdistykselle, jonka turvin on tarkoitus perustaa omaishoitokeskus ja jatkaa AKTIVA:n ja TOIMIVA –projektien aikana kehitettyä toimintaa.

Toukokuussa haetaan RAY:lta rahoitusta ainakin kehitysvammaisten tukiyhdistyksen kanssa suunnitteilla olevalle yhteishankkeelle. Mahdollisesti rahoitusta haetaan myös muille hankkeille. Yhdistyksen sekä projektien kirjanpito- ja talouspalvelut vuoden 2011 loppuun ja tekee vuosiselvitykset hoitaa Tilitoimisto Kapeke Ky. Reinonkuja 1 Himanka. Vuoden 2012 alussa tilitoimistopalvelut tulee huolehtimaan Tilitoimisto Hietasaari, joka toimii

Kokkolassa. Varsinaisena tilintarkastajina vuonna 2012 Arvo Pyykkölä ja varatilitarkastajana Pekka Tschokkinen (HTM).

8. Tiedottaminen

8.1 Ulkoinen tiedottaminen

Yhdistyksen internet - sivustot pidetään ajan tasalla. Yhdistyksen ja projektien järjestämistä tapahtumista ja tilaisuuksista ilmoitetaan viikoittain Keski-Pohjanmaa -lehden yhdistyspalstalla (ilmainen). Yhdistys osallistuu myös projektien toimintakalenterin julkaisemiseen ilmoittamalla siinä omista tapahtumistaan. Lisäksi merkittävistä yhdistyksen ja projektien järjestämistä tilaisuuksista ja tapahtumista sekä muista ajankohtaisista asioista lähetetään tiedotteita ja ollaan yhteyksissä mahdollisimman moneen mediaan (paikallislehdet, -radio, TV).

8.2 Sisäinen tiedottaminen

Sisäisessä tiedottamisessa käytetään entiseen tapaan kirjeitä, sähköpostia, puhelinta sekä henkilökohtaisia kontakteja. Sääntömääräisten kokousten kutsut julkaistaan paikallislehdessä. Jäsenille lähetetään lisäksi jäsenkirjeet liitteineen postitse 2-4 kertaa vuodessa.

9. Muuta

Yhdistys liittyy jäseneksi työnantajaliittoon v.2012 Yhdistys on jäsenenä Omaishoitajat ja Läheiset- Liitossa sekä Kosti ry:ssä, joka hallinnoi Kanto hanketta 2005-2010. Kantokeskus on nyt Yhteisöklubi Silta, ja sen tarkoituksena on mm. edistää yhdistysten välistä yhteistyötä Kokkolan alueella. Yhdistys ja projektit jatkavat myös hyvin toimivaa yhteistyötä eri yhdistysten kanssa mm. Kokkolan Kehitysvammaisten tuki ry, Aivohalvaus ja afasiayhdistys, K-P ja Kokkolan muistiyhdistys, Eläkeliittojen eri osastot Kokkolassa ja Kannuksessa, Kokkolan kunnalliset eläkeläiset ry. Yhdistys jatkaa myös edellisten vuosien tapaan tiivistä yhteistyötä toiminta-alueensa seurakuntien diakoniatyön sekä kaupunkien sosiaali- ja terveystalouden viranomaissektorin kanssa. Yhteistyötä jatketaan myös alueen koulutusorganisaatioiden kanssa.